

# 29. Ja, rodzice, dziadkowie

## 1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- ukazanie istoty i funkcji rodziny wielopokoleniowej.

## 2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- po lekcji definiuje pojęcie rodziny wielopokoleniowej;
- wyróżnia zadania w rodzinie, jakie pełnią: dzieci, rodzice i dziadkowie;
- na zakończenie zajęć docenia wartość rodziny wielopokoleniowej.

## 3. POJĘCIA, POSTACI

- rodzina wielopokoleniowa.

## 4. WARTOŚCI

- docenienie znaczenia rodziny wielopokoleniowej.

## 5. SCHEMAT LEKCJI

- analiza struktury rodziny wielopokoleniowej,
- analiza doświadczeń części uczniów.

## 6. PROPOZYCJA REALIZACJI

### **Wprowadzenie**

Rodzina to mała grupa społeczna, składająca się z rodziców, dzieci i krewnych: rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi – więź rodzicielska, stanowiąca podstawę wychowania rodzinnego, jak również więź formalna określająca obowiązki rodziców i dzieci względem siebie. Rodzina stanowi naturalne środowisko życia, które posiada swoją autonomię, rytm życia, a także określone wartości. Przynależność do rodziny zapewnia małżeństwo, pokrewieństwo lub adopcja. Wielopokoleniowa rodzina składa się z obydwójga rodziców i jednego lub większej liczby dzieci, a także, najczęściej z dziadków.

**Metoda – plakat.** Uczniowie przynoszą na lekcje: arkusz brystolu, kredki, flamastry. Zadaniem każdej z grup jest wykonanie plakatu pt. BIG FAMILY. W skład tytułowej rodziny wchodzi: dzieci, rodzice i dziadkowie. Po zakończonej pracy następuje prezentacja plakatów.

Podsumowanie: najbogatszym środowiskiem naturalnym człowieka jest rodzina, która wychowuje dziecko do życia rodzinnego i społecznego. Wszyscy członkowie rodziny trzypokoleniowej mają w niej swoje odpowiednie miejsce. W rodzinie wielopokoleniowej łączy się przeszłość, teraźniejszość i przyszłość.

### Rozwinięcie tematu

**Metoda – Sherlock Holmes.** Nauczyciel dzieli klasę na pięć grup. Każda z nich ma przedstawić jedną postać biblijną na forum klasy za pomocą pantomimy, rysunku lub opisu rzeczy, które są charakterystyczne dla danej postaci. Wybór postaci odbywa się w tajemnicy przed resztą klasy. Postacie biblijne to: Jezus, Maryja, Józef, Anna i Joachim. Następnie reszta klasy odgaduje prezentowane postaci.

Podsumowanie: Święta Rodzina tak jak nasze rodziny składała się z: dziadków, rodziców i dziecka. Wszyscy są w tej rodzinie niezbędni i się wzajemnie uświęcają. Dziecko – Jezus – wprowadza do rodziny więcej miłości, radości i wrażliwości. Małżonkowie, czyli rodzice (Maryja i Józef), są powiązani szczególnym węzłem małżeńskim i na fundamencie ich miłości buduje się życie rodzinne. Dziadkowie, rodzice Maryi (Anna i Joachim), bogaci w doświadczenie życiowe są wzorcami dla Świętej Rodziny z Nazaretu kształtowania relacji emocjonalnych, a sakramentalna jedność Anny i Joachima znajduje swoje odzwierciedlenie w dalszych pokoleniach.

### Zakończenie

Rodzina wielopokoleniowa to błogosławieństwo. Jest potrzebna zwłaszcza dzieciom i młodzieży w przygotowaniu się do pełnienia różnych ról społecznych i rodzinnych. Młodzi czerpią wzorce ze swoich rodzin, które są pierwszymi środowiskami wychowawczymi człowieka. Od funkcjonowania rodziny będzie zależeć prawidłowy rozwój każdej osoby. W rodzinie ma miejsce akceptacja, afirmacja i wychowanie człowieka, co sprzyja indywidualnemu i wspólnotowemu doskonaleniu się człowieka.

**Notatka**

W rodzinie każdy pełni wyznaczoną rolę, a nawet kilka ról: babci, dziadka, matki, ojca, żony, męża, siostry, brata, córki, syna i dziecka. Każda rola jest odpowiedzialna i potrzebna do rozwoju życia rodzinnego i wymaga pełnego zaangażowania. Rodzina jest wspólnotą pokoleń, miłości i wzajemnego wzrastania ku świętości.

**Korelacja z edukacją szkolną:**

- a) etyka – wartość rodziny wielopokoleniowej,
- b) wiedza o społeczeństwie – zjawisko występowania rodzin wielopokoleniowych w społeczeństwie,
- c) wychowanie do życia w rodzinie – funkcje członków rodziny w rodzinie wielopokoleniowej,
- d) język polski – interpretacja wiersza ks. J. Twardowskiego *Bliscy i oddaleni* w kontekście życia rodzinnego.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Przygotowanie przez uczniów „kartek wdzięczności dla rodziców i dziadków” przy wykorzystaniu materiałów dostępnych na lekcji.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA**Błogosławiona teściowa**

13 lipca Kościół katolicki obchodzi wspomnienie bł. Marianny Biernackiej, która oddała swoje życie w zamian za ocalenie ciężarnej synowej. Jest patronką teściowych, za jej wstawiennictwem modlą się również kobiety proszące o łaskę macierzyństwa. Marianna Biernacka urodziła się w 1888 r. w Lipsku nad Biebrzą, na terenie dzisiejszej diecezji ełckiej. Jej życie nie było lekkie. Przeżyła czasy zaborów i pierwszą wojnę światową. Została rozstrzelana 13 lipca 1943 r. w fortach niedaleko wsi Naumowicze pod Grodnem.

**Wzór matki i teściowej**

Marianna pochodziła prawdopodobnie z rodziny grekokatolickiej. Nie zachowały się żadne dokumenty, na podstawie których można byłoby ustalić dzień i miesiąc jej urodzin. Wiadomo, że jej nazwisko rodowe to Czokoła. Swoje dzieciństwo spędziła w rodzinnym miasteczku. Wyszła za mąż, gdy miała 20 lat, za Ludwika Biernackiego. Utrzymywali się z pracy własnych rąk, pracując ciężko w 20-hektarowym gospodarstwie. Mariannie i Ludwikowi urodziło się sześćoro dzieci.

Niestety, czworo z nich zmarło zaraz po przyjściu na świat. Dla młodych rodziców był to ogromny cios. Biernackim dane było jednak doświadczyć rodzicielstwa. Wychowywali dwójkę dzieci: córkę Leokadię oraz syna Stanisława. Po śmierci męża Marianna została tylko z synem, bo Leokadia wyszła za mąż i przeprowadziła się. Wkrótce na ślubnym kobiercu stanął Stanisław. Było to 11 lipca 1939 r. Ożenił się z Anną z domu Szymańczykówną. Młode małżeństwo zamieszkało w jednym domu z Marianną. W publikacjach, które ukazały się na temat błogosławionej z Lipska, często podkreśla się jej miłość do rodziny. 51-letnia Marianna była bardzo troskliwa wobec syna, jego żony oraz ich dzieci. Wszystkich darzyła wielką, matczyną życzliwością i miłością.

Rodzinne szczęście Biernackich przerwał wybuch drugiej wojny światowej. Na początku lipca 1943 r. na terenie Lipska i okolic miały miejsce masowe aresztowania mieszkańców. Na liście osób, które miały zostać aresztowane, znalazł się także Stanisław Biernacki i jego żona Anna. Pewnego poranka do ich domu zapukał uzbrojony niemiecki żołnierz. Gdy Marianna usłyszała rozkaz, aby Anna i Stanisław wyszli z domu, rzuciła się do nóg esesmana. Błagała go, by oszczędził jej ciężarną synową: „Jak ona pójdzie, jest przecież w ostatnich tygodniach ciąży, ja pójdę za nią” – prosiła żołnierza Marianna. Niemiec zgodził się na tę propozycję. W więzieniu Marianna i jej syn spędzili ok. dwóch tygodni. Później wywieziono ich do fortów w pobliskiej miejscowości Naumowicze i razem z 48 mieszkańcami rodzinnego Lipska rozstrzelano. Było to 13 lipca 1943 r. Przed śmiercią Marianna miała tylko jedną prośbę: aby dano jej do ręki różaniec. Jej ofiara nie poszła jednak na marne. Synowa Anna przeżyła wojnę, urodziła dziecko. Do dziś na terenie diecezji ełckiej można spotkać potomków błogosławionej, którzy w modlitwach dziękują jej za tak wspaniałe poświęcenie.

Jan Paweł II ogłosił Mariannę Biernacką błogosławioną wraz z innymi 108 męczennikami drugiej wojny światowej 13 czerwca 1999 r.

MD

„Echo Katolickie” 27/2012

Źródło: [http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/echo-2012-27\\_biernacka.html#](http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/swieci/echo-2012-27_biernacka.html#)

(dostęp: 25.05.2014).